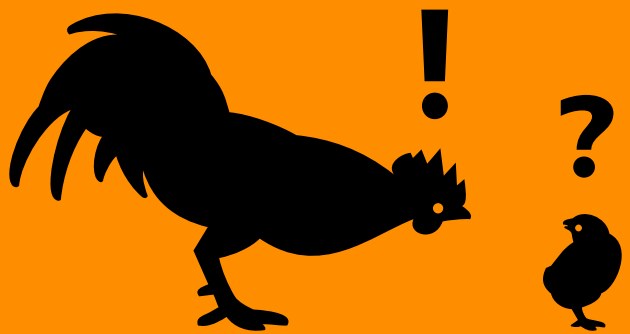

Comenia

České školní písmo

BROUSIL / LENCOVÁ / ŠTORM

Comenia

České školní písmo

Problém se čtením a psaním v českém jazyce je inspirační osou celého projektu. Jak chceme vzbudit u žáků lásku k mateřštině, když mají k dispozici jen nekvalitní písma s nesprávně nakreslenou českou diakritikou? Jak chceme naučit čitelnému psanému projevu, když dosa- vadní norma nerozvíjí kreativitu dítěte?

Žáci i studenti mají problémy se čtením a tím i s plynulým chápáním obsahu textu, což přímo ovlivňuje schopnost řešení zadaného úkolu.

Snažíme se zjistit, nakolik může špatná typografie způsobovat u žáků a studentů zhoršení pozornosti, schopnosti porozumět čtenému textu a tím ovlivnit plnění zadaného úkolu. Zároveň se budeme stejnou měrou věnovat pozitivním zkušenostem, tj. zkoumat, nakolik může dobře upravená učebnice vzbudit motiva- ci žáka, udržet jeho pozornost a podpořit kreativitu. Naše standardy mají pouze doporu- čující charakter, bez nároků na povinnou implementaci do školského systému.

Dle posledního hodnocení OECD dopadli čeští žáci relativně dobře, ovšem s výjimkou schopnosti čtení, psaní a porozumění předklá- danému textu. Není to i vinou špatného písma? V současné době jsme svědky pozvolného zhor- šování typografické úrovně slabikářů, předloh psacího písma pro první stupeň škol, učebnic. Trapná je grafická nekompatibilita maturitních zkušebních protokolů s odpovědními archy, na vysokých školách neexistuje grafický stan- dard pro odevzdávání písemných prací, panuje živelnost v orientačních systémech budov a internetové stránky našich špičkových uni- verzit budí lítost.

Současná situace v České republice by se dala označit jako stav nouze, alespoň pokud jde o grafickou úpravu většiny školských tiskovin.

Po demonopolizaci pedagogického naklada- telství se vydávání některých učebnic vydalo cestou tržní nekultury a mnohá soukromá vydavatelství šetří, kde se dá: na grafické úpra- vě, vazbě, papíru. Aby firmy stlačily výrobní náklady na naprosté minimum, často neúměr- ně zmenšují nebo elektronicky zužují písmo. Tím sice ušetří několik stránek, ale vůbec si neuvědomují, že tím mohou zapříčinit poruchy vnímání textu u žáků, anebo dokonce zhoršení zraku.

Pro formování estetického názoru, vztahu ke čtení a tištěné informaci má písmo důležitou roli. Může mít za následek dobrý start dítěte do světa gramotných, nebo naopak odpor ke vzdě- lanosti. Málokdo si uvědomuje dopad typog- rafie na formování lidské povahy – banální písmo podporuje banální myšlení, nepořádně umístěné české akcenty mohou vést k neúčtě k mateřskému jazyku. Naproti tomu písmo dobrých optických kvalit je výrazem respektu k předávaným textovým informacím a vizitkou kvality učební látky, a u žáka vzbuzuje origi- nalitu a preciznost v myšlení. Mladý člověk, obklopen nekvalitním písmem, může vyrůstat s pokřiveným názorem na latinku. My chceme ukázat, že učebnice se dá vytisknout i lepším písmem, v našem ideálním případě písmem, které bude navrženo právě pro tento účel. Písmový systém Comenia je výsledkem dlou- hodobého výzkumu v oblasti ergonomie psaní, čtení, tiskových a elektronických publikačních technik i vývoje písma. Jeho tvary, proporce a estetické kvality jsou upraveny tak, aby elimi- novaly únavu očí a vedly ke zlepšení vzhledu všech tiskových materiálů připravovaných pro žáky a studenty.

Brousil, Lencová, Štorm

Písmo – soubor znaků malé a velké abecedy, číslic, interpunkčních znamének a speciálních symbolů.

Font – digitální písmový soubor.

Řez – kresebná varianta písma; kromě základního řezu rozeznáváme tzv. řezy vyznačovací, určené ke zvýrazňování částí textu (tučný, kurzíva, tučná kurzíva apod.).

Rodina písma – skupina řezů, které mají stejnou kresebnou charakteristiku.

Superrodina – písmový systém (např. Comenia) patkového a bezpatkového písma shodného výtvarného pojetí, proporcí a obecných vlastností.

Diakritické znaménko – (z řeckého diakritikós, rozlišující) znaménko v okolí (nad, pod nebo vedle) písmene, které nějak pozměňuje jeho význam (nejčastěji označuje jeho odlišnou výslovnost). V češtině se objevují čárky, háčky a kroužky. Akcenty musejí být dostatečně výrazné, neboť přehlédnutí akcentu může vést ke změně významu slova. Je obvyklé, že minusky (tedy malá písmena) mají akcenty výraznější než verzálky (velká písmena).

Áá Čč Ďď Éé
Íí Ńň Óó Řř
Šš Ťť Úú Ůů
Ýý Žž

ČESKÉ AKCENTY NAD VERZÁLKAMI A MINUSKAMI

Serif Regular

Serif Italic

Serif Bold

Serif Bold Italic

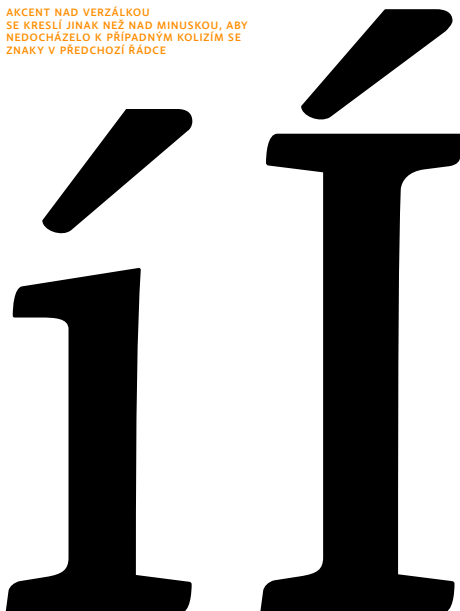
Sans Regular

Sans Italic

Sans Bold

Sans Bold Italic

AKCENT NAD VERZÁLKOU
SE KRESLÍ JINAK NEŽ NAD MINUSKOU, ABY
NEDOCHÁZELO K PŘÍPADNÝM KOLIZÍM SE
ZNAKY V PŘEDCHOZÍ ŘÁDCE

Antikva – základní forma latinkového tiskového písma; její abecední znaky jsou odvozeny z římským monumentálních a karolinských knižních písem.

Bezserifové písmo (*Sans Serif*) – skupina písem bez serifů nazývaná dříve grotesky (neodborně též „hůlkové písmo“).

Skript – estetizované, kaligrafované ruční písmo; může vycházet z historického nebo moderního vzoru, být psáno špičatým nebo ostrým perem, štětcem apod.

Serif – příčné zakončení tahu písmena (dříve nepřesně nazývané „patka“). Používá se také pro označení serifové písmo.

Bak1

ANTIKA, SERIFOVÉ PÍSMO

Gph6

BEZSERIFOVÉ PÍSMO

Rmd2

PSANÉ PÍSMO

Kapitálky – znaky velké abecedy ve velikosti minusek. Kapitálky se používají pro vyznačování jmen nebo názvů. Kvalitní písma obsahují skutečné kapitálky, elektronicky zmenšené verzálky mají totiž o poznání světlejší kresbu a text spíše narušují.

Pražská univerzita byla založena nejméně třemi akty, totiž papežským souhlasem (bulou) **KLEMENTA VI.**, potvrzenou v **AVIGNONU** 26. ledna 1347, zakládací listinou **KARLA IV.** ze dne 8. dubna 1348 a konečně tzv. **EISENAŠSKÝM DIPLOMEM** ze 14. ledna 1349. Nejpozději od poloviny 19. století se jako den jejího založení slaví 8. duben 1348.

1. hodina	8:00	8:45
2. hodina	8:55	9:40
3. hodina	10:00	10:45
4. hodina	10:55	11:40
5. hodina	12:10	12:55
6. hodina	13:15	14:00

Písma Comenia Serif a Sans obsahují také tabulkové číslice s konstantní šířkou, které jsou vhodné pro sloupcové zarovnání, činí dokument přehledným.

$$E = mc^2$$

$$5x^2 + 2x + 3 = 5p_3(x) + 2p_2(x) + 3p_1(x)$$

Indexy, exponenty a zlomky jsou samozřejmou součástí našich písem. Lze s jejich pomocí sázet jednodušší matematické nebo chemické vzorce. Tvary znaků 1, I a l jsou v obou písmech dostatečně odlišené a nedochází tak k jejich záměně, což v matematické sazbě může způsobovat chybné výpočty.

$$I + 1\frac{2}{8} \neq I$$

$$l + 1\frac{2}{3} \neq l$$

Co vlastně namítáme proti nejrozšířenějším fontům Times New Roman a Arial, které jsou součástí počítačových operačních systémů? Především jsou nekvalitní a neodpovídají nárokům na písma užitá ve školství, protože byla navržena pro zcela jiné prostředí.

Písmo **Times New Roman** bylo nakresleno Stanley Morisonem v roce 1931 speciálně pro účely britských novin The Times. Má všechna specifika kvalitního novinového písma – užší kresbu, vysokou střední výšku a vysoký kontrast, což jsou vlastnosti pro školství spíše nepříznivé. Dnes užívané počítačové verze písma mají pro sazbu češtiny nevhodně provedená diakritická znaménka.

Písmo **Arial** (původně Sanoran Sans Serif) bylo navrženo v roce 1982 Robinem Nicholasem a Patricií Saundersovou pro firmu Monotype Imaging. Jedná se primárně o systémové písmo, původně určené pro laserové tiskárny s nízkým rozlišením.

Hustá síťovina

TIMES NEW ROMAN

Šíleně alergicky

ARIAL ITALIC

Typická náhodná ukázka neduhů systémových písem. Nekvalitní české akcenty: použití apostrofu místo specifického háčku nad písmeny t, d u písma Times, nebo špatné umístění a tvary akcentů u písma Arial. Kurziva u Arialu je navíc pouze výrazně sloněný základní řez bez specifických tvarových odlišností.

Hustá síťovina

COMENIA SERIF REGULAR

Šíleně alergicky

COMENIA SANS ITALIC

Serif

Comenia Serif Regular, *Italic*, **Bold**, ***Bold Italic***

Comenia Serif je moderní antikva otevřené kresby, která nejlépe vyhoví dlouhým textům učebnic, diplomových a vědeckých prací, nebo sazbě slabikářů. Stavba znaků je tomu podmíněna. Kratší výrazné serify pevně napojené na dríky, adekvátní náběhy oblých tahů, vyvážené poměry mezi hlavními a vedlejšími tahy, to jsou ingredience sladěné v harmonický celek. Diakritika ladí s kresbou malé i velké abecedy a plně respektuje zvyklosti češtiny, slovenštiny, polštiny i ostatních středoevropských jazyků, v nichž se rozlišovací znaménka v hojně míře užívají.

Místo narození Jana Amose Komenského není známo, jako pravděpodobná místa se uvádějí Uherský Brod¹ (jak je napsáno v Naardenu na náhrobní desce) nebo Nivnice (Komenský v některých dokumentech připojoval k podpisu Nivanus, Nivnicensis²). Občas se zmiňuje i Komňa (z čehož by mohlo vzniknout příjmení Komenský,

COMENIA SERIF 18/21

Comenius), odkud pocházela rodina.³ Žil s rodiči v Uherském Brodě (pocházel z měšťanské rodiny). Po jejich smrti (1604) se o něj starala jeho tetička ve Strážnici, kde začal studovat. Roku 1608 nastoupil studia na latinské škole v Přerově, odkud odešel na vysokou školu do Herbornu a Heidelbergu v Německu. Již při studiu začal psát dvě velká díla: **POKLAD JAZYKA ČESKÉHO**, což měl být velký slovník, a dále encyklopedii **DIVADLO VEŠKERENSTVA VĚCÍ**. Tato díla nedokončil. Po ukončení školy působil v letech 1614–16 v Přerově jako rektor latinské školy. Roku 1616 byl vysvěcen na kazatele a odešel do Fulneku, kde působil jako rektor tamější školy a jako kazatel jednoty bratrské. Ve Fulneku poznal i svou první ženu Magdalénu Vizovskou. V této době píše spis **LISTOVÉ DO NEBE**. Po porážce stavovského povstání (1621) byl J. A. Komenský nucen opustit Fulnek a skrýval se na různých místech v Čechách a na Moravě,

COMENIA SERIF 10/12

protože odmítal konvertovat ke katolictví. Po roce ukrývání (roku 1622) mu zemřela jeho žena a dvě děti na mor. Pod vlivem událostí píše filosofické spisy **TRUCHLIVÝ** a **HLUBINA BEZPEČNOSTI**. V roce 1624 působil v Brandýse nad Orlicí, kde se také seznámil se svojí druhou ženou Marií Dorotou.

V roce 1628 odešel do exilu do polského Lešna, které se stalo centrem bratrské víry. Zpočátku doufá, že se brzy vrátí zpět do vlasti, proto píše česky. Začal psát učebnice a připravoval plán na zlepšení organizace školství, např. v díle **NAVRŽENÍ KRÁTKÉ O OBNOVĚ ŠKOL V KRÁLOVSTVÍ ČESKÉM**. V Lešně byl zvolen biskupem a písařem, brzy se stal i zástupcem rektora gymnázia, což vedlo k jeho zájmu o pedagogiku. V tomto období vznikla velká část jeho děl, především pak z oblasti pedagogiky, jako např. **VELKÁ DIDAKTIKA**. Ta měla být původně součástí velkého díla, které chtěl nazvat **RÁJ ČESKÝ**. Obsahem měla být teoretická, didaktická a praktická část, která by sloužila rodičům a učitelům. Napsal **DIDAKTIKU ČESKOU**, kterou později přepracoval do latinské podoby **DIDACTICA MAGNA**. Postupně se jeho díla jako **BRÁNA JAZYKŮ OTEVŘENÁ** a **INFORMATORIUM ŠKOLY MATEŘSKÉ** stala známa po nekatolické Evropě a byl zván na různá místa na univerzitách, nabídky však odmítal. První významnou nabídku přijal až roku 1641, kdy se rozhodl přijmout pozvání anglického parlamentu na

COMENIA SERIF 8/10

VYJMENOVANÁ SLOVA PO „L“

mapa

Zameškané hodiny

okraje

Matematika

Zakládání betonových staveb

ZVONĚNÍ

František během vyučování neustále vyluzuje bručivé zvuky.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y
Z Æ Ń Đ I J Œ Ø Þ Á Ă Â Ã Ä Å Æ Ą Ć Ĉ Ċ Ď Ě
Ě Ě Ê Ë È Ě Ę Ğ Ġ Ģ Ĥ Ħ İ İ Ī Ĭ Ī Ĳ Ĵ Ķ Ļ Ľ Ŀ
Ń Ņ Ň Ń Ó Ő
Ű Ū Ŭ Ū Ů Ū Ű Ū Ŵ ŵ Ŷ ŷ Ÿ Ź Ź Ž Ž Ž Æ Ø a b c d e
f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z æ ŋ ð ß ij œ ø þ κ
á ă â ä à ā ą å á ã ç ć ċ ĉ đ đ é ě ě ê ë è ē ě ğ ġ ģ ģ ħ ħ
í î ï ï ï ï ï ï ĳ ĵ ł ĺ ł
C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Æ Ń Đ I J Œ
Ø Þ Á Ă Â Ã Ä Å Æ Ą Ć Ĉ Ċ Ď Ě Ě Ě Ê Ë È Ě Ę Ğ Ġ Ģ Ĥ Ħ
İ İ Ī Ĭ Ī Ĳ Ĵ Ķ Ļ Ľ Ŀ Ń Ņ Ň Ń Ó Ő Ő Ő Ő Ő Ő Ő Ő Ő Ő Ő Ő Ő
Ű Ū Ŭ Ū Ů Ū Ű Ū Ŵ ŵ Ŷ ŷ Ÿ Ź Ž Ž Æ Th Ti ff fb fh fi fj fk fl ft ffb ffh ffi ffj ffk ffl sp st ct l fi ll
fh ft fä fò fù a b c d e è f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z A B
C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z ( ) [ ] { } × ÷ < >
/ ¢ a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z A B C D E F G H
I J K L M N O P Q R T U V W X Y Z ( ) [ ] { } × ÷ < > / ¢ \$ ¢ £ ¥
f € ¤ 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2 3 4 5 6
7 8 9 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 \$ ¢ £ ¥ f € 1 2 3 4 5 6 7 8 9 \$ ¢ £
¥ f € # % ‰ / ^ ~ · + ± < = > | | × ÷ − ∂ μ π Δ Π Σ Ω √
∞ ∫ ≈ ≠ ≤ ≥ ◊ ¬ e ℓ ° a ° _ _ _ _ ' " “ « < > » , , , , , , , , . . ; ; ...
? ; ! i ( ) [ ] { } \ * • § + ‡ ¶ © ® ™ @ & ° 1 2 3 4 5 6 7 8
9 ( ) + − = . , 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 ( ) + − = . , ¼ ½ ¾ ⅛ ⅜ ⅝ ⅞
⅓ ⅔ @ \$ + Σ & ? ! ; i ° ' " ( ) + − = / % ‰ ← → ↑ ↓ ↖ ↗ ↘

Sans

Comenia Sans Regular, *Italic*, Medium, *Medium Italic*, Bold, *Bold Italic*, Condensed Regular, *Condensed Italic*, Condensed Medium, *Condensed Medium Italic*, Condensed Bold, *Condensed Bold Italic*

Comenia Sans má s písmem Comenia Serif shodnou výšku verzálek i mínusek, délku dotahů i duktus, a tak s ní dokonale harmonuje v sazbě i v rámci jediného řádku. Je však oproštěna od všech příkras i stínování písmových tahů, tedy prvků, které dlouhým textům propůjčují příjemnou živost, ale u písma určeného pro texty menšího rozsahu již nejsou potřeba. Přesto si Comenia Sans ponechává měkkou, přívětivou kresbu a také několik drobných detailů, jež nenápadnému písmu dávají nezaměnitelný charakter, aniž by snižovaly jeho čitelnost či použitelnost.

Místo narození **Jana Amose Komenského** není známo, jako pravděpodobná místa se uvádějí Uherský Brod¹ (jak je napsáno v Naardenu na náhrobní desce) nebo Nivnice (Komenský v některých dokumentech připojoval k podpisu Nivanus, Nivnicensis²). Občas se zmiňuje i Komňa (z čehož by mohlo vzniknout příjmení Komenský, Comenius), odkud

COMENIA SANS 18/21

pocházela rodina.³ Žil s rodiči v Uherském Brodě (pocházel z měšťanské rodiny). Po jejich smrti (1604) se o něj starala jeho teta ve Strážnici, kde začal studovat. Roku 1608 nastoupil studia na latinské škole v Přerově, odkud odešel na vysokou školu do Herbornu a Heidebergu v Německu. Již při studiu začal psát dvě velká díla: **POKLAD JAZYKA ČESKÉHO**, což měl být velký slovník, a dále encyklopedii **DIVADLO VEŠKERENSTVA** věcí. Tato díla nedokončil. Po ukončení školy působil v letech 1614–16 v Přerově jako rektor latinské školy. Roku 1616 byl vysvěcen na kazatele a odešel do Fulneku, kde působil jako rektor tamější školy a jako kazatel jednoty bratrské. Ve Fulneku poznal i svou první ženu Magdalénu Vizovskou. V této době píše spis **LISTOVÉ DO NEBE**.

Po porážce stavovského povstání (1621) byl J. A. Komenský nucen opustit Fulnek a skrýval se na různých místech v Čechách a na Moravě, protože odmítal konvertovat ke katolictví. Po roce ukrytí (roku 1622) mu zemřela jeho

COMENIA SANS 10/12

žena a dvě děti na mor. Pod vlivem událostí píše filosofické spisy **TRUCHLIVÝ** a **HLUBINA BEZPEČNOSTI**. V roce 1624 působil v Brandýse nad Orlicí, kde se také seznámil se svojí druhou ženou Marií Dorotou.

V roce 1628 odešel do exilu do polského Lešna, které se stalo centrem bratrské víry. Zpočátku doufá, že se brzy vrátí zpět do vlasti, proto píše česky. Začal psát učebnice a připravoval plán na zlepšení organizace školství, např. v díle **NAVRŽENÍ KRÁTKÉ O OBNOVĚ ŠKOL V KRÁLOVSTVÍ ČESKÉM**. V Lešně byl zvolen biskupem a písařem, brzy se stal i zástupcem rektora gymnázia, což vedlo k jeho zájmu o pedagogiku. V tomto období vznikla velká část jeho děl, především pak z oblasti pedagogiky, jako např. **VELKÁ DIDAKTIKA**. Ta měla být původně součástí velkého díla, které chtěl nazvat **ŘÁJ ČESKÝ**. Obsahem měla být teoretická, didaktická a praktická část, která by sloužila rodičům a učitelům. Napsal **DIDAKTIKU ČESKOU**, kterou později přepracoval do latinské podoby **DIDACTICA MAGNA**. Postupně se jeho díla jako **BRÁNA JAZYKŮ OTEVŘENÁ** a **INFORMATORIUM ŠKOLY MATEŘSKÉ** stala známa po nekatolické Evropě a byl zván na různá místa na univerzitách, nabídky však odmítal. První významnou nabídku přijal až roku 1641, kdy se rozhodl přijmout pozvání anglického parlamentu na přednáškové turné, během něhož vystoupil i před Královskou akademií věd. V této době vyjádřil své myšlenky ve spise **VIA LUCIS**. Po odchodu z Anglie dostal řadu dalších nabídek, Komenský si zároveň

COMENIA SANS 8/10

Biochemie

Dne 1. 9. byla Tomášovi udělena ředitelská důtka.

pastelky

DĚJINY LOUTKOVÉHO DIVADLA

Index

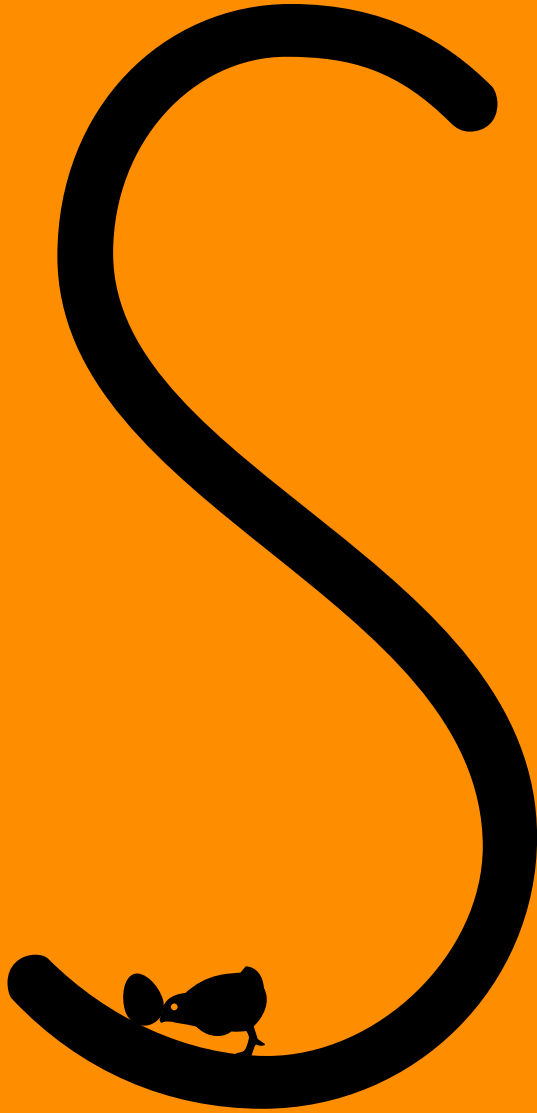
Pythagorova věta

SBOROVNA

Technologie oprav letadel

Script

Comenia Script A, Script B, Script Pro

Comenia Script je praktické psací písmo pro děti, jednoduché, moderní a současné. Má sloužit jako základní psací tvar, který bude obohacen o individuální tendence každého písaře, který si písmo přizpůsobí: v abecedě je několik písmen, jež mají více tvarových variant. Pro speciální účely je vypracována také bezserifová forma písma. Comenia Script může rovněž posloužit k sazbě slabikářů či dětské literatury. Základní kresba velké abecedy je proporčně vyváženou variantou nejen tiskacího písma – v psaném rytmu může nabýt až překvapivě rukopisné krásy. S malou abecedou vytvoří optimální grafickou jednotu.

Místo narození Jana Amose Komenského není známo, jako pravděpodobná místa se uvádějí Uherský Brod¹ (jak je napsáno v Naardenu na náhrobní desce) nebo Nivnice (Komenský v některých dokumentech připojoval k podpisu Nivanus, Nivnicensis²). Občas se zmiňuje i Komňa (z čehož by mohlo vzniknout příjmení Komenský, Comenius), odkud pocházela rodina.³ Žil s rodiči v Uherském Brodě

COMENIA SCRIPT 18/21

(pocházel z měšťanské rodiny). Po jejich smrti (1604) se o něj starala jeho teta ve Strážnici, kde začal studovat. Roku 1608 nastoupil studia na latinské škole v Přerově, odkud odešel na vysokou školu do Herbornu a Heidelbergu v Německu. Již při studiu začal psát dvě velká díla: Poklad jazyka českého, což měl být velký slovník, a dále Encyklopedii divadlo veškerenstva věcí. Tato díla nedokončil. Po ukončení školy působil v letech 1614–16 v Přerově jako rektor latinské školy. Roku 1616 byl vysvěcen na kazatele a odešel do Fulneku, kde působil jako rektor tamější školy a jako kazatel jednoty bratrské. Ve Fulneku poznal i svou první ženu Magdalénu Vizovskou. V této době píše spis Listové do nebe.

Po porážce stavovského povstání (1621) byl J. A. Komenský nucen opustit Fulnek a skrýval se na různých místech v Čechách a na Moravě, protože odmítal konvertovat ke katolictví. Po roce ukrývání (roku 1622) mu zemřela jeho žena a dvě děti na mor. Pod vlivem událostí píše filosofické spisy Truchlivý a Hlubina bezpečnosti. V roce 1624 působil v Brandýse nad Orlicí, kde se

COMENIA SCRIPT 10/12

také seznámil se svojí druhou ženou Marií Dorotou. V roce 1628 odešel do exilu do polského Lešna, které se stalo centrem bratrské víry. Zpočátku doufá, že se brzy vrátí zpět do vlasti, proto píše česky. Začal psát učebnice a připravoval plán na zlepšení organizace školství, např. v díle Navrzení krátké o obnově škol v Království českém. V Lešně byl zvolen biskupem a písařem, brzy se stal i zástupcem rektora gymnázia, což vedlo k jeho zájmu o pedagogiku. V tomto období vznikla velká část jeho děl, především pak z oblasti pedagogiky, jako např. Velká didaktika. Ta měla být původně součástí velkého díla, které chtěl nazvat Ráj český. Obsahem měla být teoretická, didaktická a praktická část, která by sloužila rodičům a učitelům. Napsal Didaktiku českou, kterou později přepracoval do latinské podoby Didactica magna. Postupně se jeho díla jako Brána jazyků otevřená a Informatorium školy mateřské stala známa po nekatolické Evropě a byl zván na různá místa na univerzitách, nabídky však odmítal. První významnou nabídku přijal až roku 1641, kdy se rozhodl přijmout pozvání anglického parlamentu na přednáškové turné, během něhož vystoupil i před Královskou akademií věd. V této době vyjádřil své myšlenky ve spise Via lucis. Po odchodu z Anglie dostal řadu dalších nabídek, Komenský si zároveň v tuto dobu uvědomil, že právě prostřednictvím těchto nabídek může rozšířit svůj vliv a svoje myšlenky.

Roku 1642 odešel do Švédska kam ho pozvali, aby jim vytvořil učebnice. Vzniká zde spis Nejnovější metoda jazyků. Učebnice nakonec neudělal. Roku 1648 se vrací zpět do Lešna, kde působí jako biskup. V tomto roce

COMENIA SCRIPT 8/10

Počítání jablek s hruškami
Máma mele tofu

Povinnou docházku do základní školy v českých zemích ustanovila Marie Terezie.

Zeměpis

Česko má v současnosti přes 10 milionů obyvatel.

Množiny a podmnožiny

Radana opakovaně pomáhá spolužákům s vypracováním úkolů.

Přezůvky

Přeplněná družina

V abecedě je několik písmen, která mají více **tvarových variant**. Obvykle máme v sobě některé tvary již zakořeněné, psali tak např. naši rodiče či prarodiče, a nám se to zalíbilo, ale nejen to – je to výraz určité svobody. Čtyři písmena a dvě číslice mají po dvou tvarových variantách. Děti mohou vyzkoušet obě a rozhodnout se pro tu, která jim lépe vyhovuje, ale mohou používat i varianty obě.

RR aa ff kk
33 44 yy

Serify jsou jedním z prvků pomáhajících dobré čitelnosti a praktickému psaní – tak tomu bylo u karolinské minuskule i později v humanistických kurzívách. Nemusí být výrazně velké, důležitý je vědomý moment nasazení na začátku tahu.

i m n h

Comenia Script obsahuje několik variant přirozených a praktických napojení – **ligatur**. Žádná z nich by však neměla být pro děti závazná, důležité je naučit se správně čitelně psát, tzn. zvládnout základní tvar písmene ve správné proporcii. Ligatury jsou pouze praktickým a estetickým doporučením, které zrychluje psaní. V případě napojení velké a malé abecedy u psaného textu platí, že se spolu nespojují: velká abeceda funguje ve své izolované formě, malá se na ni nenapojuje.

Pro speciální účely je vypracována také **bezserifová varianta** – Comenia Script B. Její kostra je stejná jako u základního psacího tvaru, postrádá však serify (u malé i velké abecedy), veškeré spojovací tahy a tím možnost ligaturních napojení. Její vzhled připomíná abecedu ryze tiskací, přesto je určena pro běžnou písemnou komunikaci. Její využití ocení např. učitelé s dysgrafickými dětmi. Bezserifovou variantu abecedy je možné uplatnit v jiných předmětech školního vyučování (literatura, dějepis, zeměpis, chemie atd.), např. jako nadpisy kapitol v sešitech, popisky k obrázkům, nápisy na nástěnky, při psaní na tabuli nebo jako speciální technické písmo v matematice.

ac at ea ec
eat ed ei et
fa fi fo fr fu
ha ka ko
ma mo na
nd no nt oi
ot ou oy ta
to ua ud ug
ve vi vet

Comenia Script A

ZÁKLADNÍ PSACÍ TVAR

Comenia Script B

BEZSERIFOVÁ VARIANTA

Design: Tomáš Brousil

Copyright © 2005–2008, František Štorm, Tomáš Brousil, Radana Lencová. Všechna práva vyhrazena.

Přátelé, kterým je třeba poděkovat: Filip Blažek, Ota Karlas, Martin Pecina, Radek Sidun, Jan Solpera

Comenia Serif Regular
Comenia Serif Italic
Comenia Serif Bold
Comenia Serif Bold Italic

Comenia Sans Regular
Comenia Sans Italic
Comenia Sans Medium
Comenia Sans Medium Italic
Comenia Sans Bold
Comenia Sans Bold Italic
Comenia Sans Condensed Regular
Comenia Sans Condensed Italic
Comenia Sans Condensed Medium
Comenia Sans Condensed Medium Italic
Comenia Sans Condensed Bold
Comenia Sans Condensed Bold Italic

Comenia Script A
Comenia Script B
Comenia Script Pro